

Одеська національна академія харчових технологій

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра технологій ресторанного і оздоровчого харчування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Ф.А. Трішин

“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання у закладах вищої освіти

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань	18 «Виробництво та технології»
Спеціальність	181 «Харчові технології»
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітньо-професійна програма	«Інноваційні технології ресторанного бізнесу», «Індустрія здорового харчування»
Факультет	Інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу
Кафедра	Технології ресторанного та оздоровчого харчування

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання у закладах вищої освіти» складена на основі навчальної програми «Методика викладання у закладах вищої освіти» за спеціальністю 181 «Харчові технології», галузі знань 18 «Виробництво та технології», ступінь «Магістр», яка затверджена Науково-методичною радою ОНАХТ, протокол №___ від «___» _____ 2019 р.

Лист погодження:

Голова Ради спеціальності 181 «Харчові технології»,
галузь знань 18 «Виробництво та технології» _____ К.Г. Іоргачова
«___» _____ 2019 р.

Декан факультету інноваційних технологій
харчування і ресторанно-готельного бізнесу _____ О.В. Дишкантюк
«___» _____ 2019 р.

Завідувач кафедри технології ресторанного і
оздоровчого харчування _____ Л.М. Тележенко
«___» _____ 2019 р.

Методист НМУ ЗЯВО _____ Т.С.Малишко
«___» _____ 2019 р.

До видання _____ В.Г.Мураховський

Розробники:

доцент, кандидат технічних наук, доцент _____ І.Р. Біленька

доцент, кандидат технічних наук, доцент _____ Н.В. Доценко

1. Опис навчальної дисципліни
«Методика викладання у закладах вищої освіти»

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0/5,0	Галузь знань – 18 «Виробництво та технології»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 181 – Харчові технології	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-1
Індивідуальне науково-дослідне завдання - реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 90/150		1-й	1-й
		Лекції	
		6 годин	6 годин
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,28 самостійної роботи студента – 4,2 заочної форми навчання: аудиторних – 1,57 самостійної роботи студента – 9,1	Ступінь вищої освіти: магістр Освітньо-професійна програма – «Інноваційні технології ресторанного бізнесу», «Індустрія здорового ресторанного харчування»	Практичні заняття	
		24 години	16 годин
		Самостійна робота	
		60 годин	128 годин
		Індивідуальне завдання	
		25 годин	60 годин
		Вид контролю	
Залік	Залік		

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,3

для заочної форми навчання – 0,46

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення цього курсу передбачає педагогічну підготовку фахівців ступеню вищої освіти «Магістр» до роботи у середніх загальноосвітніх та закладах вищої освіти різного рівня акредитації, а також до взаємодії з людьми у різноманітних освітніх установах.

Цей курс спрямований на формування у студента адекватного розуміння процесу педагогічної діяльності, навчання та виховання не як одностороннього, безпосереднього впливу викладача на особистість молодої людини, а як педагогічної взаємодії суб'єктів спільної діяльності. Тематика, зміст програми орієнтовані на оволодіння студентами відповідними знаннями, загальними вміннями та навичками організації педагогічної взаємодії з молодими людьми, навчально-виховного процесу у напрямі розвитку особистості.

Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму психологічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку вчителем шляхів, методів, засобів організації педагогічної взаємодії з учнями, здійснення опосередкованого впливу на особистість у цьому процесі. Загальні положення спираються на знання студентами філософії як методологічної бази, психології як теоретичної основи і сприяють кращому подальшому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах середньої освіти.

Вивчення курсу «Методика викладання у закладах вищої освіти (ЗВО)» відбувається шляхом обговорення та осмислення студентами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно педагогічної взаємодії з молодою людиною, набуття відповідних умінь та навичок. Навчальна програма передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі студентами під час лекцій.

Практичні заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів.

Мета дисципліни – формування системи знань та навичок, вміння викладати навчальні дисципліни, ознайомлення з особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки викладача.

Завдання дисципліни – сформувати у студентів систему знань, умінь та навичок викладання навчальних дисциплін у ЗВО; здатності і готовності майбутніх фахівців до викладацької роботи; оволодіти педагогічними формами освітньої взаємодії зі студентами, навчитися творчо застосовувати знання у практичній діяльності; використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і

розвитку студентів; набути початкового досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності; спонукати майбутніх викладачів до педагогічної творчості, апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі викладання навчальних дисциплін; ознайомити студентів із особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки викладача.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- зміст та форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах;
- методики викладання дисциплін у закладах вищої освіти;
- особливості організації й проведення навчально-виховної роботи у ЗВО;
- сучасні інтерактивні методи навчання студентів;
- норми, критерії оцінювання знань та умінь студентів;
- специфіку застосування інноваційних освітніх технологій у вищій школі.

Вміти:

- структурувати методичний матеріал відповідно до місту навчальної дисципліни, теми, форми проведення навчального заняття тощо;
- застосовувати метод, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалоги, дискусії, мозкові атаки, сюжетно-рольової гри тощо);
- організовувати самостійну роботу студентів;
- свідомо вибирати методи навчання з урахуванням конкретних умов, навчальної діяльності;
- планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практичного заняття, лабораторної роботи, семінарів;
- складати лекційні тексти за передбачуваною схемою, планом;
- планувати етапи і прогнозувати результати навчання і виховання;
- аналізувати педагогічні ситуації та приймати адекватні рішення;
- застосовувати сучасні освітні технології навчання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація навчального процесу в системі підготовки фахівців

Тема 1. Концептуальні підходи методики викладання у закладах вищої освіти.

Тема 2. Організація навчального процесу у закладах вищої освіти.

Змістовний модуль 2. Теоретичні засади методики викладання у вищій школі.

Тема 3. Методи навчання у закладах вищої освіти.

Тема 4. Сутність і значення самостійної та науково-дослідницької роботи студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організація навчального процесу в системі підготовки фахівців												
Тема 1. Концептуальні підходи методики викладання у ЗВО. Предмет і завдання методики викладання у вищій школі. Професійна діяльність педагога в організації навчально-виховного процесу у ЗВО.	22	1	6	–	6	15	37	1	4	–	15	32
Тема 2. Організація навчального процесу в закладах вищої освіти. Навчально-методичний комплекс дисципліни. Навчальний графік, навчальна та робоча програми. Організація аудиторної роботи зі студентами.	22	1	6	–	6	15	37	1	4	–	15	32
Разом за змістовним модулем 1	44	2	12	–	12	30	74	2	8	–	30	64

Змістовний модуль 2. Теоретичні засади методики викладання у вищій школі												
Тема 3. Методи навчання у закладах вищої освіти. Поняття методів навчання та їх класифікація. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Неімітаційні та імітаційні методи навчання.	23	2	6	–	6	15	38	2	4	–	15	32
Тема 4. Сутність і значення самостійної та науково-дослідницької роботи студентів. Самостійна робота, її різновиди та функції. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.	23	2	6	–	7	15	38	2	4	–	15	37
Разом за змістовним модулем 2	46	4	12	–	13	30	75	4	8	–	30	64
Разом з дисципліни	90	6	24	–	25	60	150	6	16	–	60	128

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Сучасні тенденції та інновації у закладах вищої освіти.	4	2
2	Методика створення, затвердження та управління освітніми програмами.	4	2
3	Лекція у вищій школі: методика і підготовка її проведення.	4	2
4	Методика підготовки та проведення практичних, лабораторних і семінарських занять у вищій школі.	4	4
5	Методика організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності та науково-дослідної роботи студентів.	4	2
6	Методика оцінювання знань, вмінь і навичок студентів.	4	4
Всього:		24	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Види навчальної діяльності	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Опрацювання лекційного матеріалу	5	22
2	Підготовка до лабораторних робіт	10	22
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	10	24
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	25	60
Разом з дисципліни:		60	128

7. Індивідуальні завдання

Відповідно інноваційним технологіям навчання різновидом індивідуальних завдань є *індивідуальні навчально-дослідницькі завдання (ІНДЗ)*.

До індивідуальних навчально-дослідницьких завдань відноситься написання рефератів.

Індивідуальні завдання виконуються студентами під керівництвом викладача, окремо кожним студентом.

Зміст реферату повинен бути викладеним на 15-20 сторінках комп'ютерного тексту, друкованого шрифтом Times New Roman, 14 пт, інтервал між рядками 1,5.

№ п/п	Назва самостійної роботи	Кількість годин за змістовним модулем
1.	ІНДЗ (реферат, презентація)	14
Всього:		14

Теми рефератів (презентацій):

1. Технології та методи навчання у вищій школі.
2. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання.
3. Методологічні основи активізації навчального процесу.
4. Організація модульно-рейтингової та кредитно-модульної технологій навчання.
5. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю.
6. Організація науково-дослідної роботи студентів.

8. Методи навчання

Лекційні заняття планується проводити з використанням мультимедійної техніки та роздавального матеріалу.

Практичні заняття планується проводити з використанням роздавального матеріалу, в т.ч. схем, нормативної документації та ін.

Перевірку індивідуальних завдань планується проводити у формі бесіди, обговорення рефератів, доповідей тощо.

Під час самостійної роботи студенти матимуть змогу користуватись періодичною, науковою літературою, підручниками, посібниками, інформаційними ресурсами Інтернету.

9. Методи контролю

Контроль за якістю навчання здійснюється у вигляді вхідного та контролю залишкових знань, поточного тестування. Оцінюється також участь у лабораторних роботах, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання та участь у науковій роботі тощо.

10. Схема нарахування балів студентів

Оцінні бали рейтингового контролю знань студентів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min	max	Кільк. робіт оди- ниць	Сумарні бали		Кільк. робіт, оди- ниць	Сумарні бали	
				min	max		min	max
1 семестр								
Змістовий модуль 1. Організація навчального процесу в системі підготовки фахівців								
Робота на лекціях	2/3	3/4	2	4	6	2	6	8
Робота на практичних заняттях	1/1,5	2/3	12	12	24	8	8	24
Опрацювання тем, не винесених на лекції (індивід. завдання)	1/1,5	1/1,5	4	4	4	4	6	6
Виконання індивідуальних завдань	10	12/14	–	10	12	–	12	14
Проміжна сума				50	46		32	52
Модульний контроль у поточному семестрі	20	40	–	20	40	–	20	40
Контроль результатів дистанційного модулю			–	10	14	–	8	8
Оцінка за змістовний модуль 1			60...100			60...100		
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади методики викладання у вищій школі.								
Робота на лекціях	2/3	3/4	4	8	12	4	12	16
Робота на практичних заняттях	1	2	12	12	24	8	8	24
Опрацювання тем, не винесених на лекції (індивід. завдання)	1	1	2	2	3	4	6	6
Виконання індивідуальних завдань	10/15	10/20	–	10	12	–	15	17
Проміжна сума				32	51		38	56
Модульний контроль у поточному семестрі	20/20	40/45	–	20	40	–	20	40
Контроль результатів дистанційного модулю	8	8	–	8	9	–	2	4
Оцінка за змістовний модуль 1			60...100			60...100		

Відповідність оцінки знань студентів за різними шкалами

ОЦІНКА		ВСЬОГО ОЦІНОК	Державний норматив ***
За національною шкалою	За шкалою ОНАХТ		

зараховано	60-100		
не зараховано	40-59*		не більше 10%
	0-39**		

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає: державні стандарти освіти; навчальний план; навчальну програму; підручники і навчальні посібники; методичні вказівки до практичних занять; індивідуальні науково-дослідні завдання – теми рефератів; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового тестування; інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД) – мультимедійний конспект лекцій, роздавальний матеріал.

12. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про вищу освіту» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38.
2. Закон України «Про освіту» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380.
3. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник / В.В. Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.
4. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / Малихін О.В., Павленко І.Г., Лаврентьєва О.О., Матукова Г.І. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
5. Освітні інновації у вищих навчальних закладах України: каталог / уклад. В.І. Соколов, В.В. Висоцька; відп. ред. К.М. Левківський; Наук.-метод. центр вищ. освіти. – Київ : Стило, 2003. – 336 с.
6. Положення про організацію освітнього процесу (із змінами затвердженими Вченою радою ОНАХТ протокол № 8, від 03.03.2016 р. введених в дію наказом ректора від 11.03.2016 р. № 46-01).
7. Розвиток системи освіти України в контексті Болонського процесу: навч. посіб. / Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова; рец. В.М. *Чугуєнко (ОНАХТ) та ін. – Одеса: Астропринт, 2005. – 256 с.
7. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фіцула. – Київ: Академвидав, 2006. – 351 с.

Допоміжна

1. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти: наук.-метод. вид. / Журавський В.С., Згуровський М.З. – Київ: Політехніка, 2003. – 200 с.
2. Концептуально-методологічні основи проектування методів і засобів діагностики освітніх результатів у вищих навчальних закладах: монографія / авт. кол.: Ю. Гейко, М. Євтух, С. Калашнікова та ін.; за заг. ред. В.І. Лугового, О.Г. Ярошенко; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти. – Київ : Пед. думка, 2014. – 234 с.
3. Науково-освітній потенціал нації: погляд у XXI століття: підручник: в 3 кн. / Литвин В, Андрущенко В., Довгий С. та ін. Кн.1. Пріоритет інтелекту. – Київ : Навч.

книга, 2003. – 608 с.

4. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. Вип. 28 / редкол.: Б.І. Холод (голов. ред.), О.Я. Савченко, О.І Ляшенко, А.М. Федяєва та ін. – Київ : НМЦВО, 2000. – 204с.

5. Проблеми освіти: наук.-метод. зб. Вип. 71 / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти; голов. ред. Є.М. Суліма. – Київ : Ін-т інновац. технологій і змісту освіти, 2012. – 155 с.

13. Інформаційні ресурси

10.1. Звіти про науково-дослідну роботу кафедри (знаходяться у НДЧ академії та у наукових керівників тем НДР).

10.2. Бібліотечні та патентні фонди ОНАХТ.

10.3. Джерела в Інтернет:

zakon.rada.gov.ua

www.znannia.com.ua

osvita-servis.ho.com.ua

www.refine.org.ua

www.vvsu.ru

10.4. Адреса бібліотек:

10.4.1. Одеська наукова бібліотека національного університету. Одеса, вул. Преображенська, 24.

10.4.2. Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького. Одеса, вул. Пастера, 13.

10.4.3. Велика Одеська бібліотека. <http://virtlib.odessa.net>

10.4.4. Бібліотека ім. М. Грушевського. <http://www.biblio.od.ua>

10.5. Адреса та телефони книжкових магазинів:

10.5.1. „Будинок книги”. Одеса, вул. Дерибасівська, 27, тел. 22-74-50, 22-34-73.

10.5.2. „Два слони”. Одеса, вул. Пастера, 62, тел. 23-62-18.

10.5.3. „Книги”. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 2, тел. 34-27-03.

10.5.4. Книжкова база. Одеса, вул. Артилерійська, 11, тел. 728-98-30.

10.5.5. Книжковий супермаркет. Одеса, вул. Дерибасівська, 14, тел. 35-84-04, 35-84-05.